

Repetitorium vyšších rostlin 4

Vít Grulich

Fabaceae

- součást rosidové větve dvouděložných
- v současné době spojovány s dříve samostatně uváděnými čeleděmi
  - Mimosaceae
  - Caesalpiniaceae
- dnešní pohled na vnitřní členění je jiný

Fabaceae

- byliny
- dřeviny
  - polokeře, keře, stromy
  - z různých blíže nepříbuzných skupin
  - v tropech podstatnější zastoupení

Fabaceae

- listy většinou střídavé
  - výjimečně vstřícné
- zpravidla s palisty
  - někdy palisty zvěličené
  - mohou mít i podobu trnů nebo žlázek
  - výjimečně palisty chybějí

Fabaceae

- listy nejčastěji složené
  - zpeřené
    - i vícenásobně
  - dlanité
- řidčeji jednoduché
- někdy v podobě fylodií

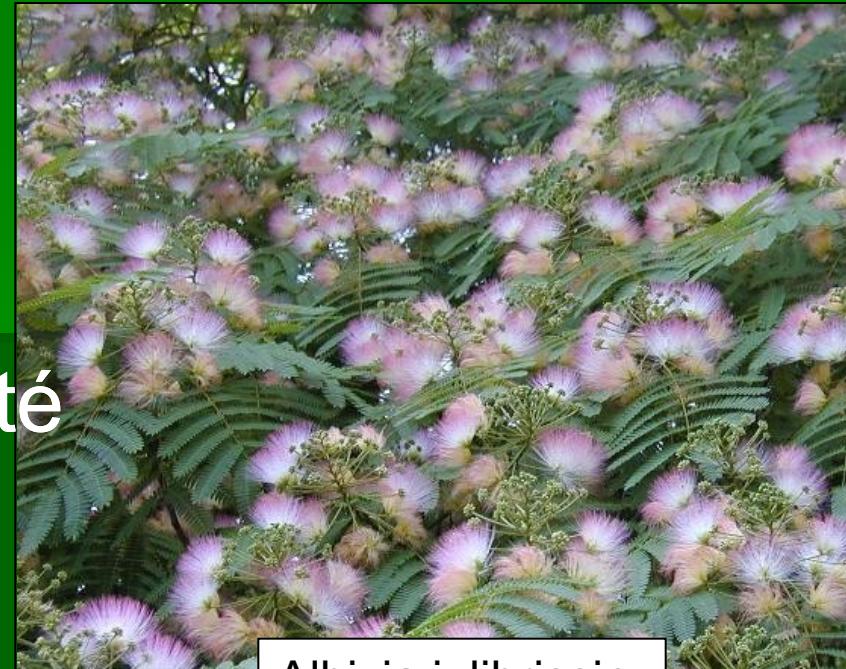
Acacia mollifolia
www.australianplants.com

Lathyrus nissolia
www.saxifraga.de

Fabaceae

- květenství hroznovité
  - vidlany
- květy cyklické
- stavěné podle čísla 5
  - výjimečně podle čísla 4
- oboupohlavné
- převážně zygomorfní
  - aktinomorfní jen rody z okruhu Mimosa

Albizia julibrissin
www.cambridge2000.com

Fabaceae

- květní obaly rozlišené
- kalich srostlý
  - zpravidla zygomorfní
  - primitivnější typy mají kalich volný
    - okruh Caesalpinia
- koruna často silně zygomorfní
  - platí zejména pro Faboideae

Fabaceae

- koruna většinou diferencovaná
  - pavéza
  - křídla (2 lístky)
  - člunek (2 lístky)

Astragalus onobrychis
www.hlasek.com

© - josef hlasek
www.hlasek.com
Astragalus onobrychis ab3416

Fabaceae

- tyčinek primárně mnoho
  - Mimosa
- zpravidla 10
  - někdy redukce
  - nejčastěji 9 srůstá + 1 volná
    - Sophora – všech 10 volných
    - Ulex – všech 10 srostlých

Fabaceae

- gyneceum apokarpní, z 1 plodolistu
  - vajíček většinou mnoho
    - placenta marginální
  - výjimečně vajíčko jediné
- plodem lusk
  - výjimečně nažka nebo struk

Arachis hypogea
www.boga-ruhr-uni-bochum.de

Fabaceae

- symbioza s hlízkovými bakteriemi
  - Rhizobium
- alkaloidy vzácněji
- tvorba bílkovin

Fabaceae

- kosmopolitní čeleď
- 3. nejvyšší počet druhů
  - 760 rodů, 20 000 druhů
- v různých územích charakteristická skladba rodů a druhů

Fabaceae

- stanoviště rozmanitá
- odpovídají druhové diverzitě
  - deštné pralesy
    - i dominantní stromy!
  - tundra

Detarioideae

Hymenaea courbaril

Detarioideae

Afzelia quanzensis

Intsia bijuga

Detarioideae

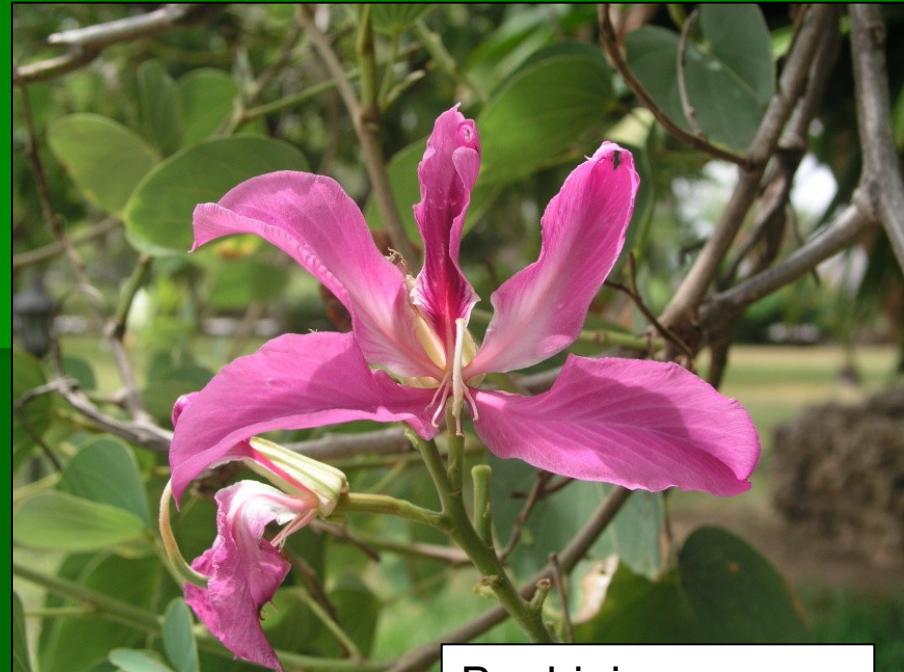
Amherstia nobilis

Brownea grandiceps

Cercidioideae

Bauhinia purpurea

Cercis siliquastrum

Caesalpinoideae

Mimosa pudica

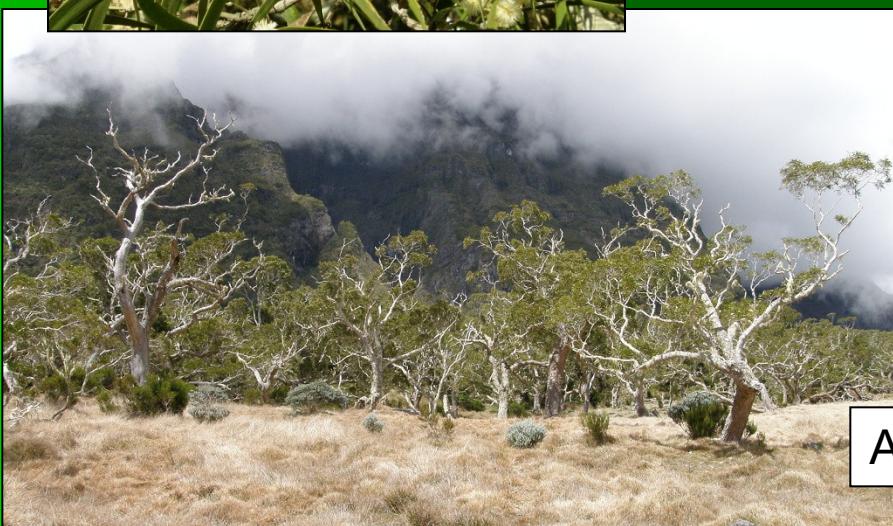

Calliandra haematocephala

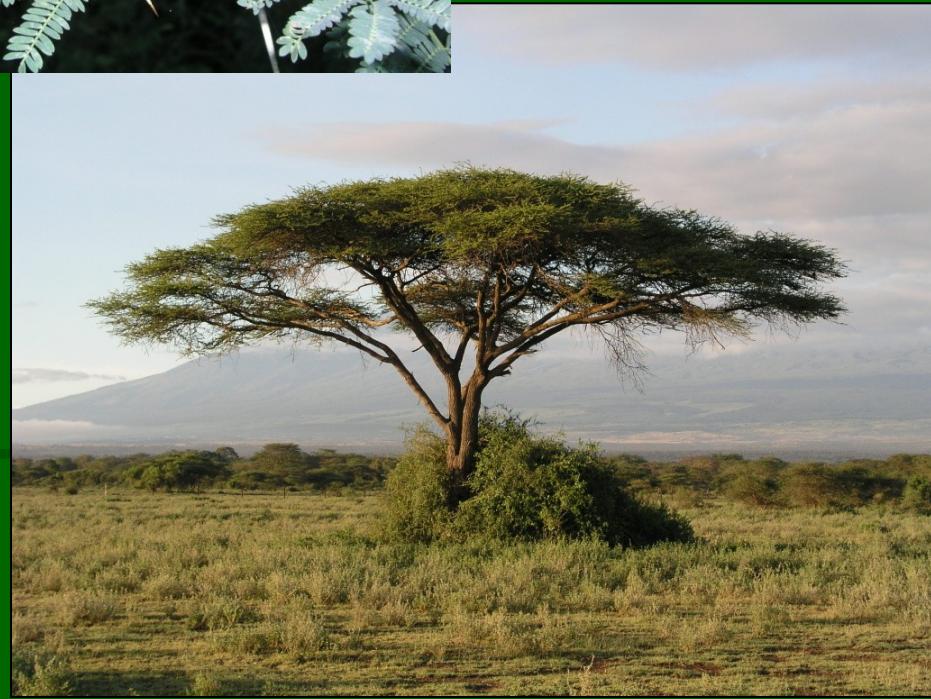
Acacia

Acacia xanthorhoea

Acacia heterophylla

Acacia

Acacia tortilis

Acacia collinsii

Acacia raddiana

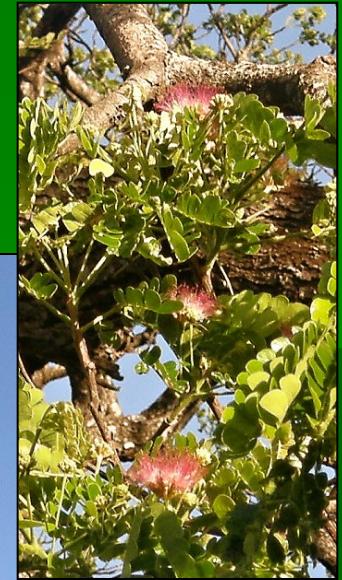
Caesalpinoideae

Enterolobium cyclocarpum

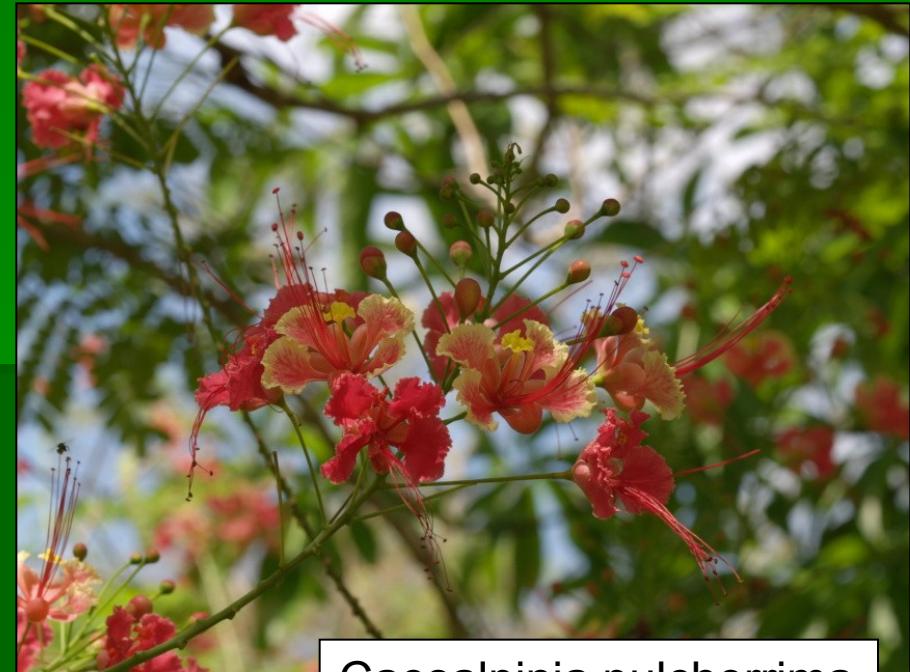

Caesalpinoideae

Samanea saman

Caesalpinia

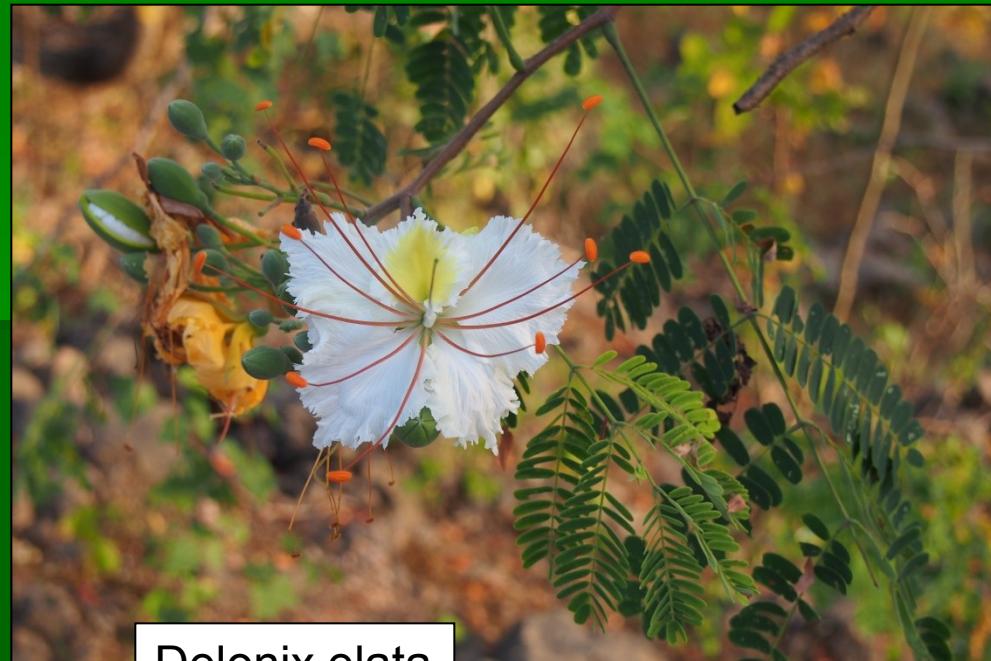
Caesalpinia pulcherrima

Caesalpinia crista

Delonix

Delonix elata

Delonix regia

Senna

Senna reticulata

Senna socotrana

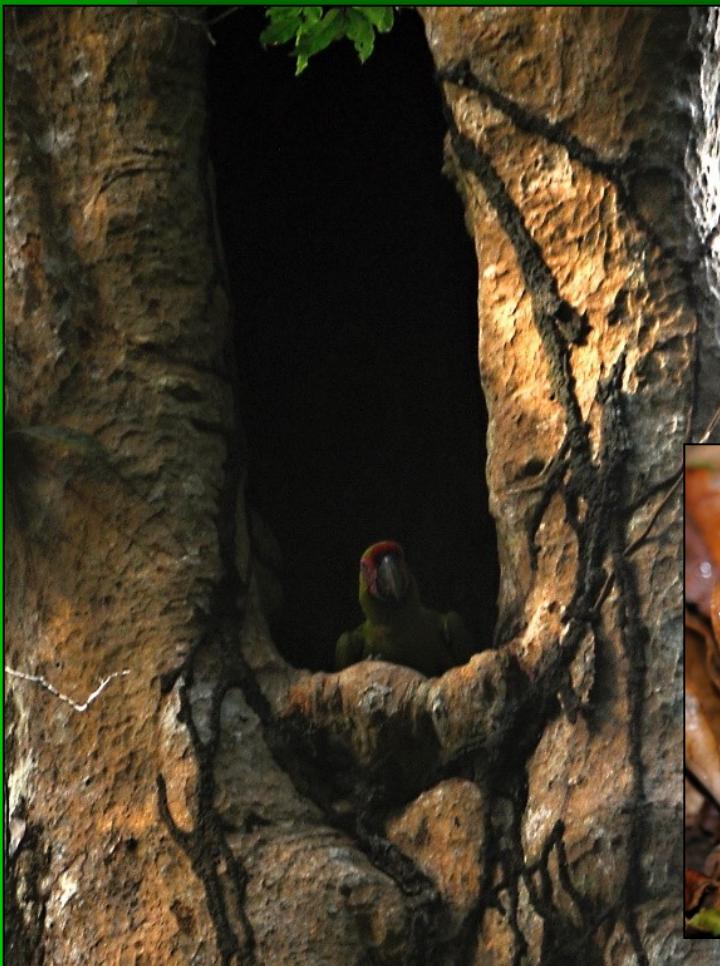
dřeviny

Wisteria sinensis

Robinia pseudacacia

dřeviny

Glyricidia sepium

Dipteryx panamensis

Cytisus sensu lato

Chamaecytisus ratisbonensis

Chamaecytisus albus

Cytisus sensu lato

Cytisus nigricans

Cytisus procumbens

Genista sensu lato

Genista sagittalis

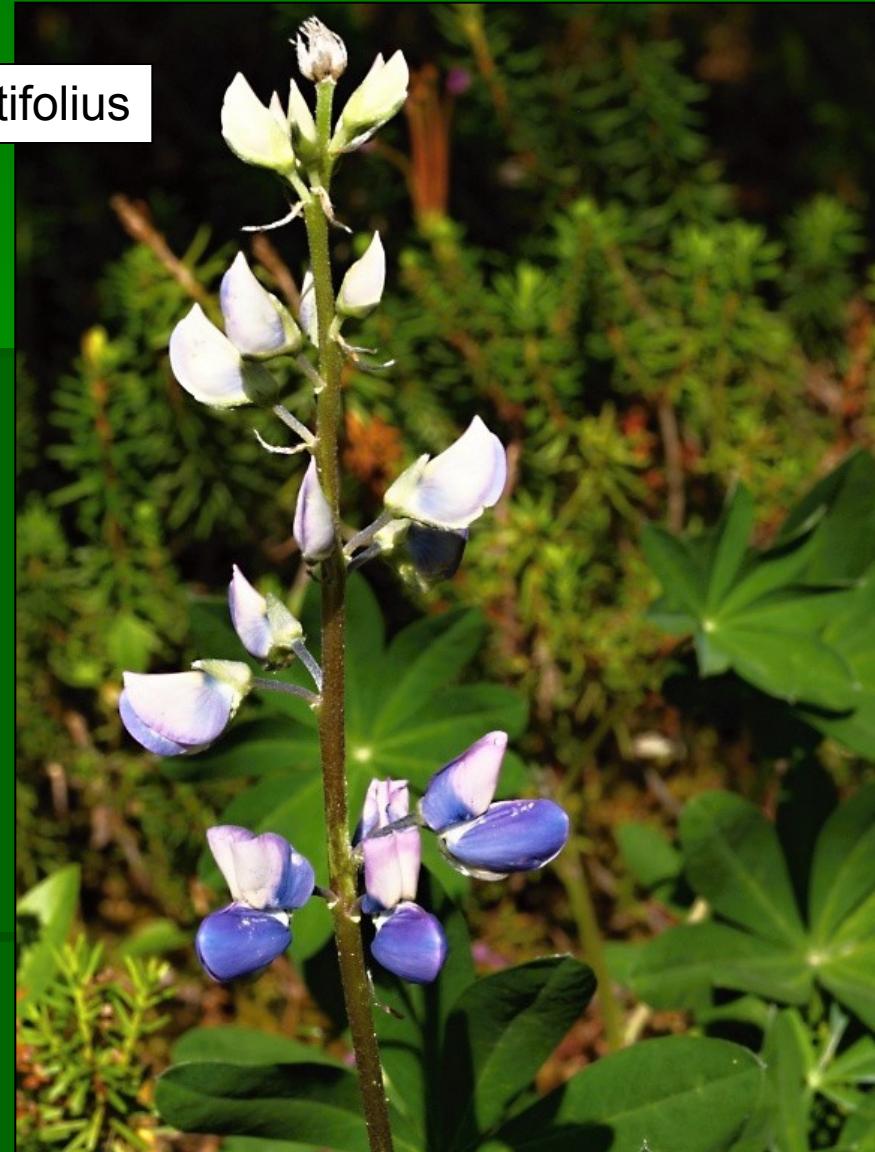

Genista aetnensis

Lupinus

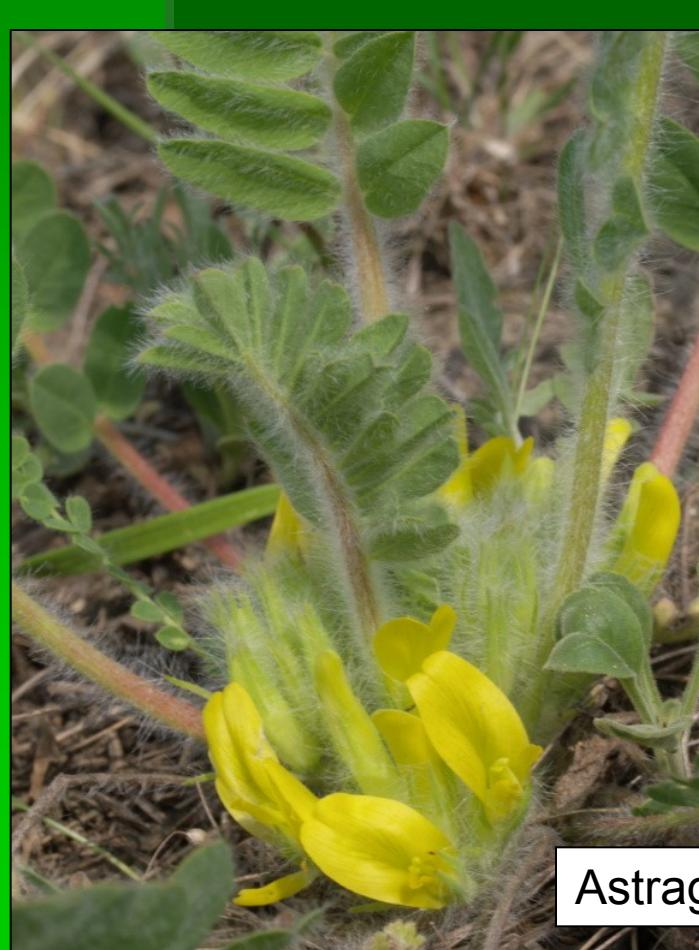
Lupinus latifolius

Lupinus densiflorus

Astragalus

Astragalus exscapus

Astragalus danicus

Astragalus

Astragalus asper

Astragalus sulcatus

Astragalus

Astragalus frigidus

Astragalus penduliflorus

Astragalus

Astragalus hamosus

Astragalus tragacantha

Oxytropis

Oxytropis halleri

Oxytropis campestris

Oxytropis triflora

Hedysarum - Onobrychis

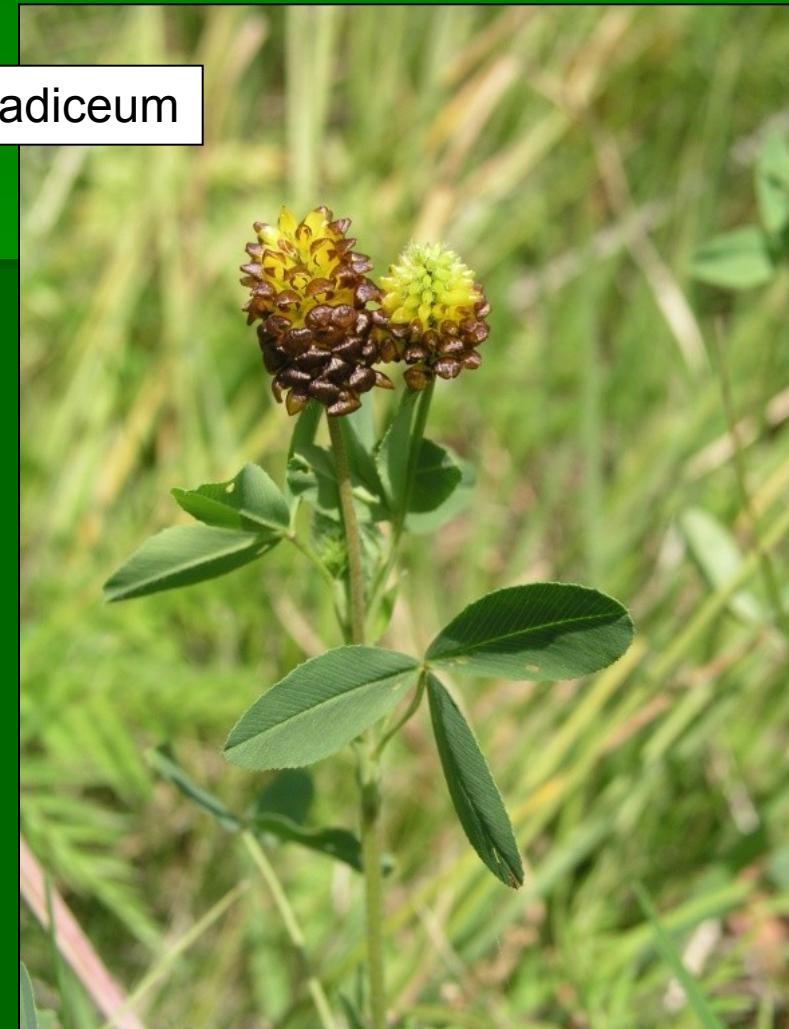
Onobrychis viciifolia

Hedysarum hedysaroides

Trifolium

Trifolium spadiceum

Trifolium montanum

Trifolium

Trifolium rubens

Trifolium wormskjoeldii

Trifolium

Trifolium semipilosum

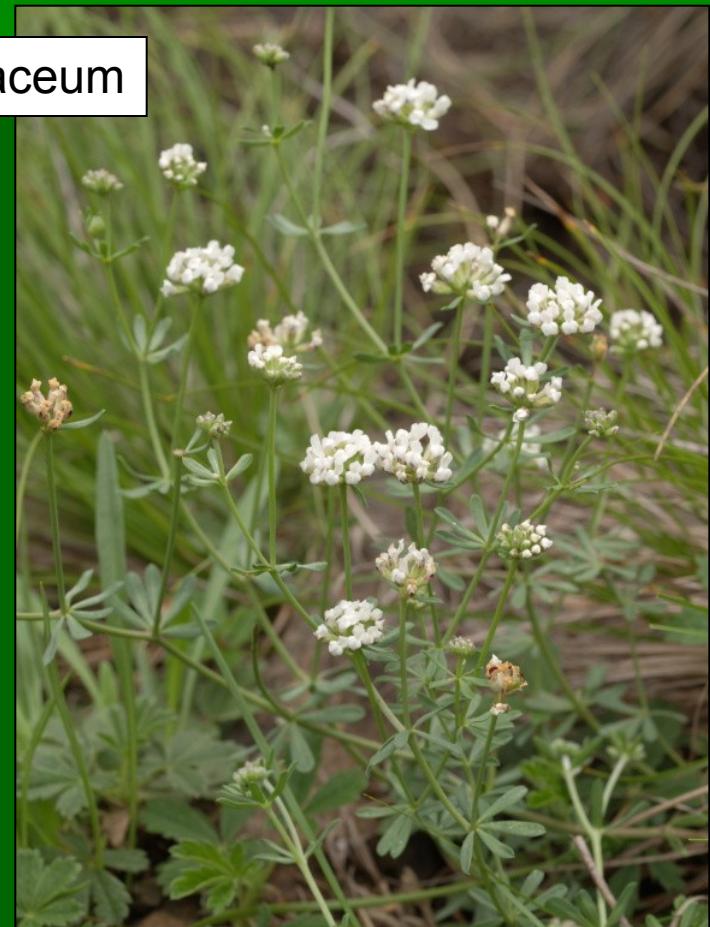
Trifolium stellatum

Ononis - Dorycnium

Dorycnium herbaceum

Ononis repens

Securigera - Hippocrepis

Securigera varia

Hippocrepis comosa

Lotus

Lotus maculatus
www.mytho-fleurs.com

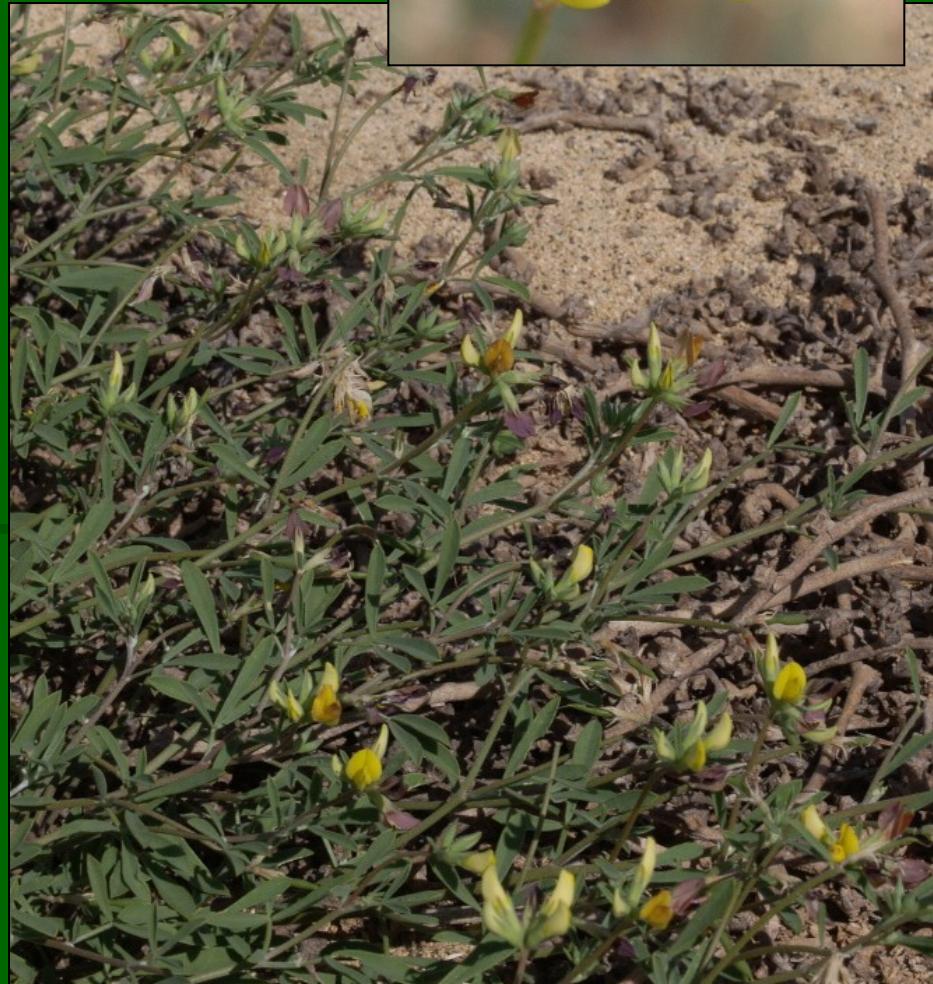
Lotus berthelotii
www.biologie.uni-regensburg.de

Lotus

Lotus brunneri

Lotus latifolius

Lotus

Lotus jacobaeus

Anthyllis

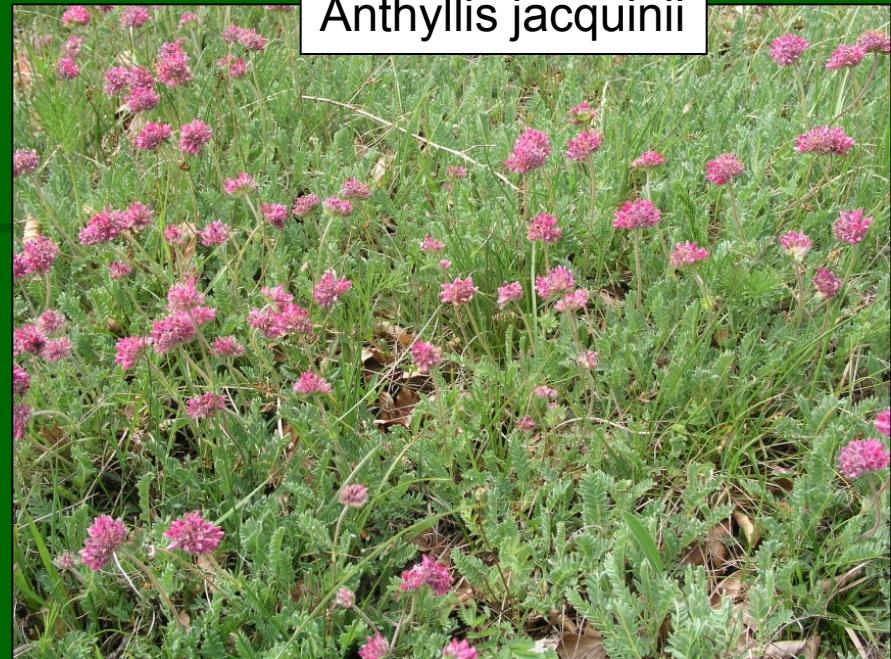
Anthyllis vulneraria

Anthyllis barba-jovis

Anthyllis jacquinii

Vicia

Vicia dumetorum

Vicia sylvatica

Vicia

Vicia gigantea

Vicia

Vicia grandiflora

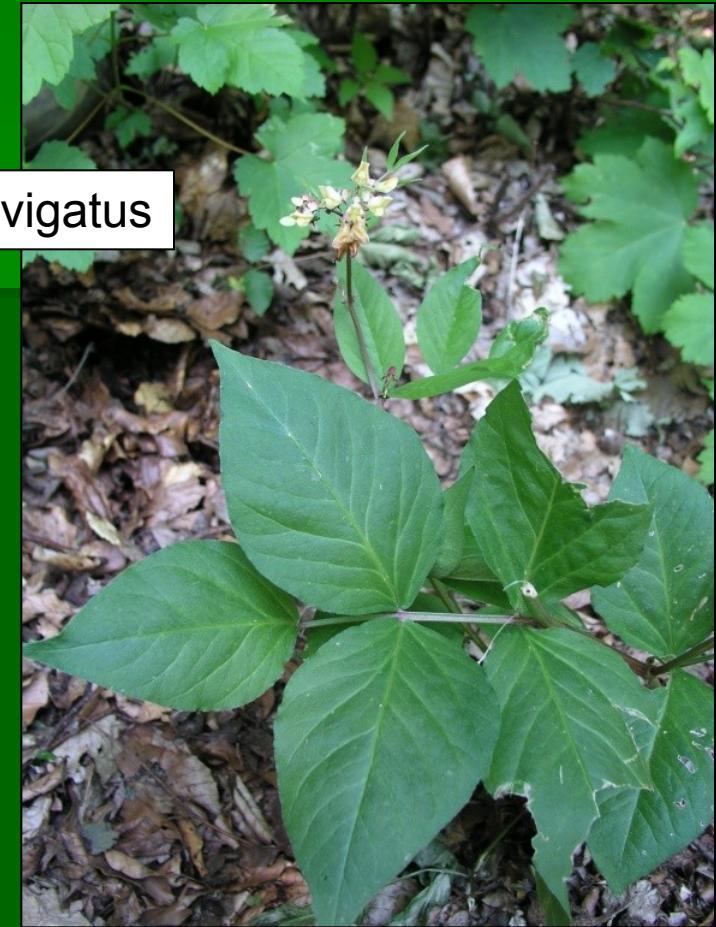

Vicia striata

Lathyrus

Lathyrus laevigatus

Lathyrus vernus

Lathyrus

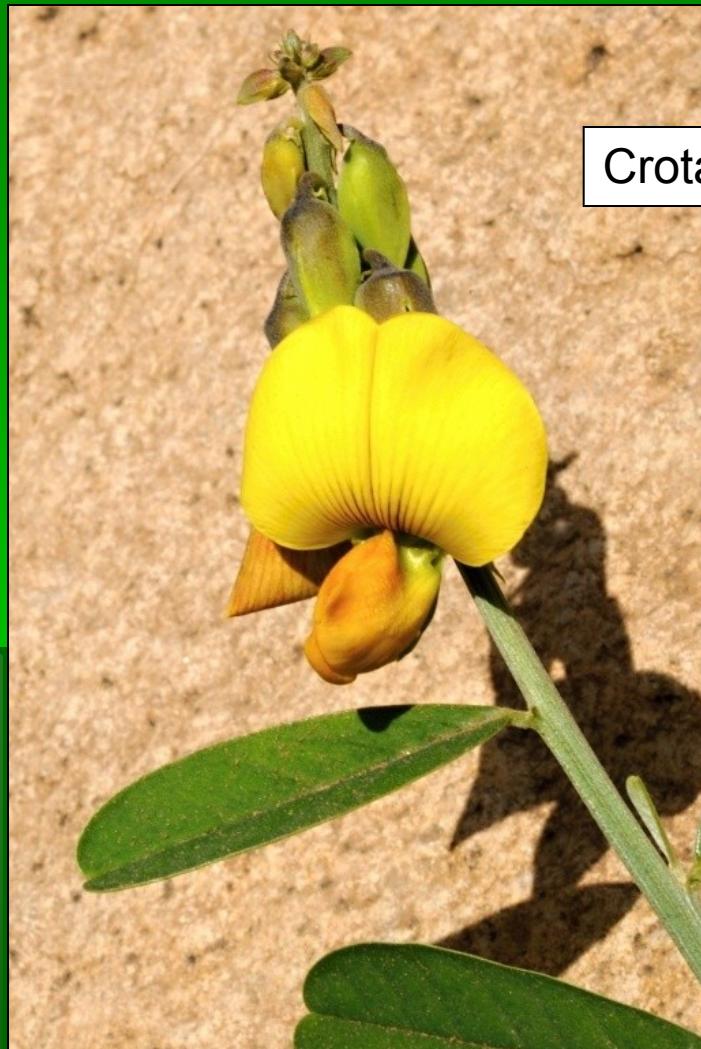

Lathyrus aphaca

Lathyrus nissolia

tropické keře

Crotalaria retusa

Crotalaria berteroana

tropické keříky

Indigofera socotrana

Indigofera spiniflora

bizarní teplomilné bylinky

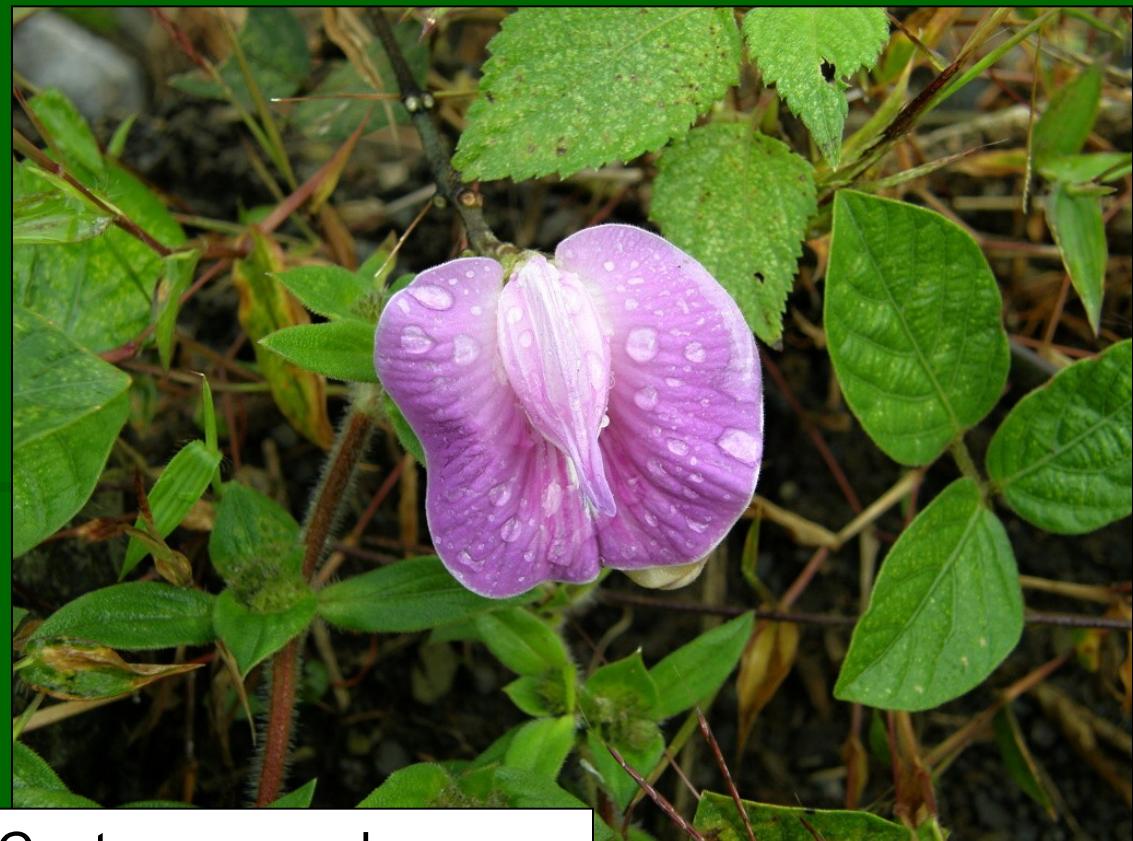
Dalea purpurea

Biserrula pelecinus

tropické bylinky

Centrosema virginianum

Centrosema pubescens

tropické bylinky

Clitoria ternatea

Arachis pintoi